

Hız. Peygamber'in Dilinden

Dua

İ

nsanın hayatındaki en değerli an, yüce Allah'a yöneldiği ve onunla baş başa kaldığı zaman dilimidir. Allah ile baş başa kalmanın en güzel vasıtası ise duadır.

Dua, kulun bütün varlığı ile Allah'a yönelerek ondan istek ve dilekte bulunması demektir. Kulun bu şekildeki yönelişini Cenab-ı Hak karşılıksız bırakmamaktadır. Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyrulmaktadır:

"Rabbimiz şöyle dedi: Bana dua edin duanıza cevap vereyim..." (Mü'min, 60)

"Öyleyse yalnız beni anın ki, ben de sizi anayım..." (Bakara, 152)

Yüce Allah, kulunun kendisine sığınmasından, yakarmasından ve yardım istemesinden hoşnut olmaktadır.

Dua, Allah'ın yüceliği karşısında, kulun aczini itiraf etmesi, yaratıcıdan lütuf ve yardım dilemesidir. Duada amaç, kişinin durumunu Allah'a arz ederek niyazda bulunmasıdır. Allah ile inanan kişi arasında vasıtasız bir iletişim aracı olan duanın temelinde ona iman ve güven vardır. Dua, aciz olan insan ile, kadir olan Allah arasında adeta bir köprü vazifesi görür. Bu anlamda dua, kulun, Rabbine en kısa yoldan ulaşma tarzıdır.

Dua, bir Müslümanın, Cenab-ı Hak'ın bütün müşkülleri çözmeye kadir olduğuna dair inancının göstergesidir. Bu inanç, insanı iç huzura kavuşturur, ona güven duygusu verir. Hayatın zevkini tattırır. Acı ve üzüntüleri giderir.

da çok faziletli bir ibadet olduğunu, kendisine dua edip yalvaran kullarını çok sevdiğini bildirmiş ve: "Kabul edileceğine inanarak Allah'a dua ediniz. Biliniz ki; yüce Allah şu-

İslâm'da dua, sadece Allah'a yakarış demek değildir. Dua aynı zamanda yaratıcıya olan iman ve teslimiyetin bir ifadesidir. Kulluğun özüdür. O, hem imanın pratik bir yansıması olması, hem de amel olarak önemlidir. Bu açıdan dua, insanın Allah nezdindeki değerini de belirlemektedir. Nitekim yüce Allah, "De ki: Durunuz olmasa Rabbim size ne diye değer versin?" (Furkan, 77) buyurmaktadır.

Hz. Peygamber sözlerinde duanın önemine işaret buyurmuşlar ve kendisi de günlük hayatında sık sık dua etmişlerdir. Bir hadislerinde şöyle buyurmuşlardır "Dua ibadetin özüdür." (Tirmizi, Deavat,1)

Bunun için beş vakit namazın her rekâtında okuduğumuz ve Allah'a lâayık en güzel özgü cümlesi ile başladığımız fatiha sûresi, en güzel dua ayetlerini içermektedir.

Sevgili Peygamberimiz samimiyetle yapılan bir duanın kabul edileceğini şöyle belirtmektedir: "Şüphesiz ki Allah, çok hayalî ve çok cömerttir. Bir kimse ellerin açıp dua ettiğinde onu boş çevirmekten haya eder." (İbn Mace, Dua, 13)

Bu hadis-i şerif, lütuf ve keremi sonsuz olan Rabbimizin kendisine el açıp yalvaran kullarının isteklerine karşılık vereceğini ve onları rahmetinden mahrum bırakmayacağını göstermektedir.

Diğer bir hadis-i şerifte ise şu açıklama yer almaktadır: "Herhangi bir Müslüman; bir dua ile Allah'a yalvarırsa bu dua – günah işlemek ve akraba ile ilgiyi kesmek için olmadıkça – yüce Allah, ona şu üç şeyden birini verir.

-Ya duasını kabul edip istediğini dünyada verir.

-Yahut ona vereceğini ahireti için saklar.

-Veya duasına karşılık ondan dengi bir kötülüğü uzaklaştırır.

Bunun üzerine ashâbı kiramdan bazıları:

-“Öyleyse biz çok dua ederiz.” Dediler.

-Peygamberimiz de:

- "Allah'ın lütfu ihsanı istediğinizden daha çoktur." buyurdu. (Ahmed bin Hanbel, Müsned 3/18)

Sevgili Peygamberimiz duanın Allah katın-

ursuz ve gaflet içinde bulunan bir kalpten çıkan duayı kabul etmez." (Tirmizi, Deavat, 11) buyurarak duanın kabul edileceği hususunda tam bir kanaate sahip olmamızı istemiş, şüphe ve tereddüde düşülmemesini vurgulamıştır.

Peygamberimiz, sadece sıkıntıya düştüğümüz ve darda kaldığımız zamanlarda değil, sıkıntısız ve sevinçli zamanlarda da dua etmemizi vurgular. O, bu konuda şöyle buyurur: "Sizin herhangi birinizin duası acele etmediği ve "dua ettim de duam kabul edilmedi" demediği sürece kabul edilir." (İbn Mace, Dua, 7)

"Sıkıntılı ve tasalı zamanlarda duasının Allah tarafından kabul edilmesi kimi sevindirirse o, bolluk ve rahatlıkta çok dua etsin" (Tirmizi, Deavat, 11)

Kur'an-ı Kerim'de ve Peygamberimizin hadis-i şeriflerinde dua üzerinde böyle ağırlıklı olarak durulması, duaya dinimizin verdiği önemi ve müminlerin manevî dünyasındaki yerini göstermektedir.

Peygamberimiz, duanın rahmet hazinelerinin kapısını açan bir anahtar olduğunu hadislerinde şöyle belirtmektedir: "Kimin için bir dua kapısı açılırsa, onun için rahmet kapıları açılmıştır." (Tirmizi, Deavat,101) Bu hadis-i şerifte, dua ile ilâhî rahmet kapısını çalan kimseler için

bu kapının açılacağı ve dileklerinin yerine getirileceği müjdelenmektedir.

Hayatta arzu ettiğimiz bir işi başarabilmek için, maddî imkânları kullanarak elden gelen gayreti göstermek dinimizin emri olduğu gibi, karşımıza çıkan tehlikelerden korunmak maksadıyla her türlü tedbiri almak da dini görevimizdir. Bunların gerçekleşmesi için her an Allah'ın yardımına muhtaç olduğumuz bir gerçektir. Konu ile ilgili Efendimizin beyanları şöyledir:

“Şüphesiz dua inen belâya da fayda verir. İnmeyene de fayda verir. Ey Allah'ın kulları duaya devam ediniz.” (Tirmizi, Deavât,10; Ahmet b. Hanbel, Müsned, 5 / 234)

Bu hadis-i şeriften de anlaşılacağı üzere, kâderde yazılı olan ve henüz meydana gelmeyen bir belâ ve musibet, dua sebebiyle önlenir. Eğer meydana gelmesi kesinleşmiş ise, dua sayesinde Allah insana sabır ve dayanma gücü verir. Böylece o olayın olumsuz etkileri azalmış ve dolayısıyla meydana getireceği acı ve üzüntü de hafiflemiş olur. Burada şunu da belirtmek gerekir ki, sadece dua ile yetinerek çalışmayı bırakmak son derece yanlıştır. Bu sebeple Müslüman, başarıya ulaşmak için bütün gücü ile çalışacak, bununla beraber kendisine güç ve kuv-

Dua, sadece Allah'a yakarış demek değildir. Dua aynı zamanda yaratıcıya olan iman ve teslimiyetin bir ifadesidir. Kulluğun özüdür.

vet vermesini Yüce Allah'tan isteyecek, tehlikeler karşısında da her türlü tedbiri alacak aynı zamanda belâ ve musibetlerden korunmak için Allah'ın himayesine sığınacaktır.

Yüce Allah, meydana gelecek olayları takdir ettiği gibi, bunların sebeplerini de takdir etmiştir. Dua da manevî sebeplerden biridir. Karşımıza çıkan herhangi bir tehlikenin, dua ederek Allah'ın yardımı ile önlenmesi de kaderin bir parçasıdır. Cenab-ı Hak, her şeyi bir sebebe bağlamıştır. Dua da belâ ve musibetlerin önlenmesinin sebeplerinden biridir. Bütün olaylar ve bunların maddî ve manevî sebepleri kâderde mevcuttur. Bizim görevimiz sebeplere yaklaşmak ve sonucu Allah'tan beklemektir.

Bu konuda bizim için en güzel örnek sevgili peygamberimizdir. O, her zaman çalışmayı

tavsiye etmiş, tembelliği ve boş oturmayı yermiş, tehlikelere karşıda daima tedbirli olmamızı istemiştir. O, duaların en güzelini yaptığı gibi, en mükemmel tedbirleri de almıştır.

Müşriklerin on bin kişilik bir ordu ile Medine üzerine yürüdüğünü haber alan Peygamberimiz, ashabı ile istişare ederek düşmanın şehre girmesini önlemek için Medine'nin çevresine hendek kazmaya karar verdiler. Çok yoğun çalışma ile kısa sürede hendeği kazdılar. Düşman ordusu Medine önlerine gelince hendekle karşılaştı ve içeri giremedi. Dışardan şehri kuşattı. Zaman zaman hücumla geçtilerse de, Müslümanlar nöbet bekleyerek bu hücumlara karşı Medine'yi korudular. Peygamberimiz de bizzat sabahlara kadar nöbet bekledi. Düşman yirmi yedi gün boyunca kuşatmayı sürdürdü. Şehirde kıtlık baş gösterdi, Müslümanlar çok sıkıntı çektiler. Yapabilecekleri fazla bir şey yoktu. Onları ancak Allah'ın yardımı kurtarabilirdi. İşte bu sırada Peygamberimiz, düşman ordusunun bozguna uğraması için etkili bir dua yaptı. Allah'a yalvardı. Çok geçmeden duanın etkisi görüldü. Çünkü Yüce Allah duasını kabul etmişti. Düşman askerlerinin bulunduğu tarafta çok şiddetli bir fırtına çıktı. O kadar şiddetli idi ki, düşmanın neyi varsa alt üst oldu, tutunacak halleri kalmadı. Daha fazla dayanamadılar. Büyük bir korkuya kapıldılar. Fırtına, düşman bırakıp kaçana kadar devam etti. Sabah olunca Medine çevresinde bir tek düşman kalmamış, fırtına da dinmişti. Böylece Müslümanlar büyük bir tehlikeden kurtulmuş oldu. (Geniş bilgi için bk. Ahmet Cevdet Paşa, Kısası Enbiya ve Tevarihî Hulefa 1/162)

Bu olayda da görüldüğü gibi, Peygamberimiz düşman tehlikesine karşı hem elden gelen her türlü tedbiri almış, hem de dua ederek Allah'tan yardım istemiştir.

Peygamberimizin yukarıda zikredilen bazı hadislerine göre, insanın ruhunda meydana gelen ruhî sıkıntıların, psikolojik rahatsızlıkların ve kalpteki ümitsizlik hastalığının en tesirli ilâcı duadır. Dua, bir Müslümanın, Cenab-ı Hak'ın bütün müşkülleri çözmeye kadir olduğuna dair inancının göstergesidir. Bu inanç, insanı iç huzura kavuşturur, ona güven duygusu verir. Hayatın zevkini tattırır. Acı ve üzüntüleri giderir. (Seyfettin Yazıcı, İnananların Güç Kaynağı Dua, DİB Yayını, Ankara 2002, Sayfa 14-24)

Dualarımızın makbul olması dileğiyle...